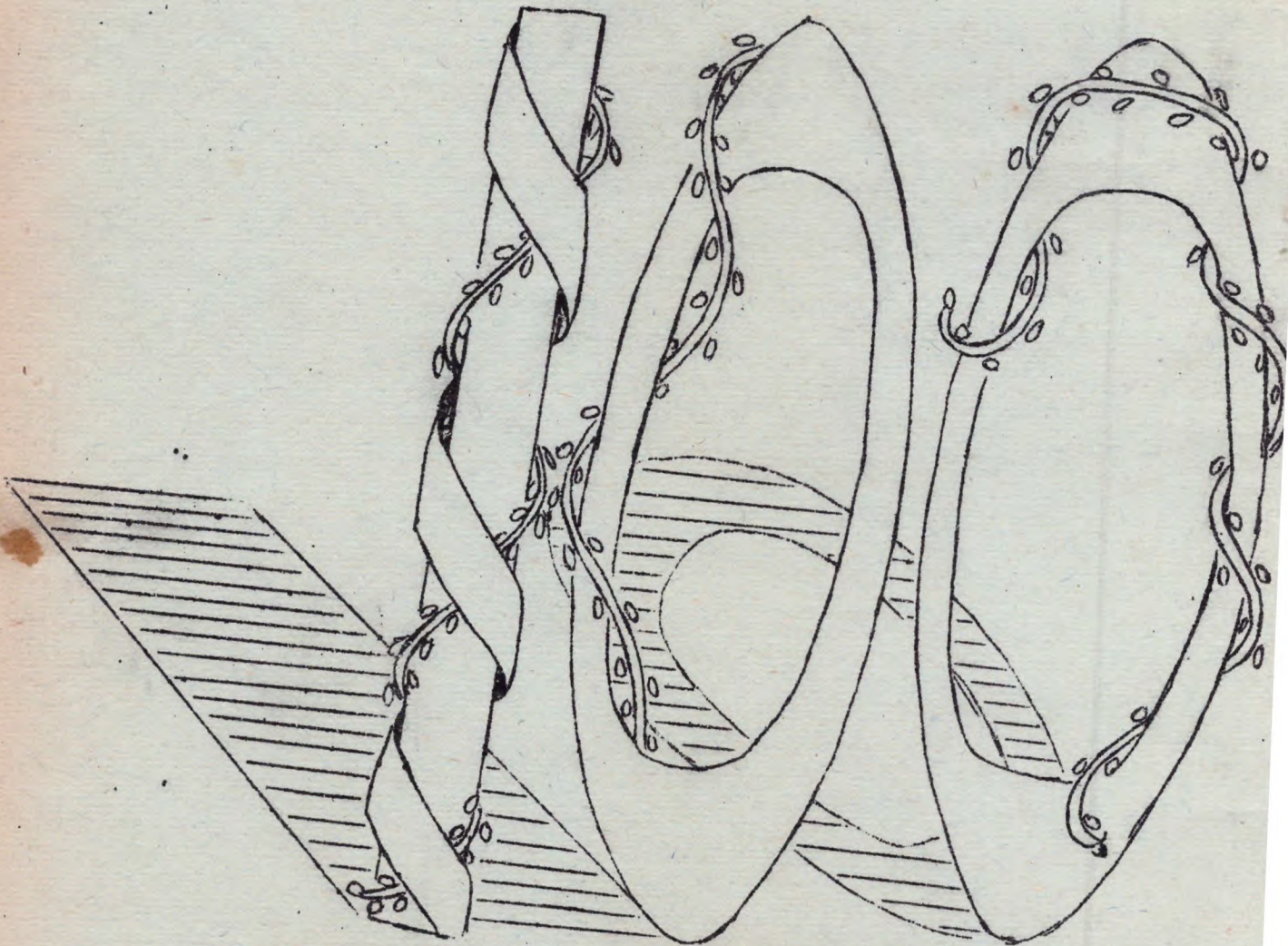

עתון החטיבה
גבעת חיים

על דפינו

שנה עשירית

מ"ס 9/100

מאריך - 10/11/59

מפי הזעירים שבינינו

הירוקית בפרדס

על העץ עמדה צפור
ובפיה שיר מזמור.
וגזנה ירוק - אפור
בין הירק והאור
על העץ עמדה צפור...
(כחה ה')

דינה ש. (ה)

(ניצנים 1946)

שלום חייל גבור
שלום חייל אמיץ
אשר שם בצבא,
בכל עת ובכל צרה
עמוד על משמרתך.

אם תראה ערבי
קרא לו "הכנע".
אם יגיד "איני רוצה"
תקע לו ירייה.
(עלומים מס. 69)

טיול בטבע

בטיולנו ראינו שיפה בטבע, עכשיו כמעט בכל מקום אפשר לראות נבטים קטנים ולא זמן רב ראו את אור השמש; כפטריות אחר הגשם הם צצים; ביחידים, בעשרות לעתים אף במאות! אך ישנם צמחים העומדים בפריחתם: הסוריים הלבנים בעלי שני טורים, הבקבוקון שצבעו צהוב ודומה הוא לחרדל, הנרקיס המצוי בביצות הסובבניות, זמית סגולה וצפורן חתול אף הן נראות בין הפרחים.

בפרדס על העצים מתנוצצים תוחי זהב לאור השמש וכאילו קוראים: בואו קטפו, ילפו ואיכלו. בסביבות בהן נשארו מים עומדים - מסחובבים ברוזי בר ואגמיות. אכן, בחורף הכול מתחדש ויש מה לראות.

לומים מס. 71

צבי (ה')

3.
רציתי לכתוב על יונה צחורה ולבנה
אך איך אוכל לכתוב ובעולם מלחמה?
ומראשי פרהה יונה צחורה לבנה
ושוב - על מה לכתוב שיר? על מה?

4.
חשבתי - אולי אם אכתוב על יונה לבנה
יבוא לעולם השלום במהרה.
ואולי אם אכתוב על אביב
חאיר שוב השמש ביופי וזיו.

5.
עכשיו כבר יש לי על מה לכתוב:
על יונה צחורה, על יוח בהיר,
על שמש יוקדת ושירת הזמיר.

בת שבע (ה)

עלומים מס. 87

1.
חבתי לכתוב שיר
חשבתי על מה לכתוב,
לי על שמש זורחת?
יוח בהיר?

2.
אולי על שירת הזמיר?
ישבתי וחשבתי
מה אכתוב שיר.

3.
חלתי על אביב לכתוב,
בחוץ היה קר ורטוב
עיני נעלמו מראות אביב יפים
וב חשבתי - על כותבים שיר.

Handwritten signatures and decorative elements at the bottom of the page.

דרך למוהנך

עם עלות המחזור הראשון לחברות במשק

במלאות 18 שנה לעליית קבוצת חברים להתישבות על אדמות השממה של עמק חפר וליסודה של גבעת-חיים - הושלם המניין הראשון של בני הדור הצעיר החברים במשק. ישבנו במסיבה ושמענו את דבריהם של הבנים אחד אחד, - סיכום העבר ודרכו החינוכי-כית של הקיבוץ, השאיפה והרצון לחדירה לחיי המשק ונוסף לזה נימה של ביקורת חריפה על חסרונות וסמיות, אך לא הותחה לפנינו הדרך והיצירה לשינויים המקוריים; ביקורת שאין באידה סימק דרך לפיתרון, פירושה שבאה לפני זמנה, לא בשל עדיין, היא היחה מוקדמת מדי.

כדי שביקורת תהיה מתקבלת על הדעת, כדי שתהיה בעלת משקל ומשכנעת, חייבת היא להיות תוצאה של חדירה לחיי המשק והחברה, ולעבודה, קודם כל לעבודה. הכניסה לעבודה והעמדה המשקית שיתפסו בני הדור הצעיר (וזה כמובן תפקידם הראשון) תהיה את השלב הראשון וההכרחי לחדירתם לחיי החברה במשק. לא מפני שזה הדבר הנחוץ להם להוכחת זכותם ולהביע את דעתם, אלא שזה שלב הכרחי שרק לאחריו תהיינה מחשבותיהם יותר קרובות למציאות, והעיקר תבאנה בלויית מסקנות מעשיות על דרך פעולה לחידוש רעיון חיי החברה בקיבוץ. כך ניגשתי לדברים שנאמרו במסיבה. הם היו מוקדמים אך לא משוללי יסוד, כי את הגישה ביקורתית האומרת שהחברה הקיבוצית הקיימת היום איננה כליל השלמות וגישתנו אליה לא צריכה בשום אופן להיות גישה לדבר מוגמר שאומרים עליו הח' ההל' גישה זו אני מקבל בשלמות אך כל מחשבה ביקורתית מוכרחה לנבוע ממציאות החיים בקיבוץ וידיעתם, ומאנשים המרגישים עצמם שותפים שווים ושלמים למפעל.

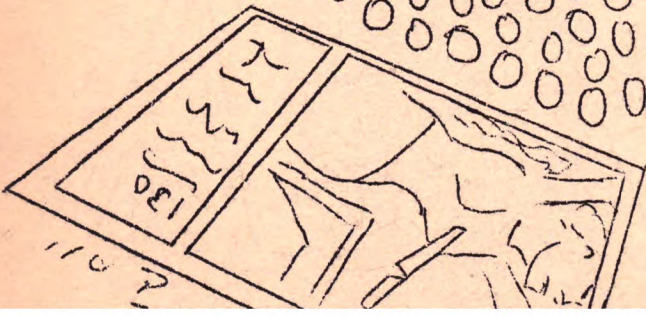
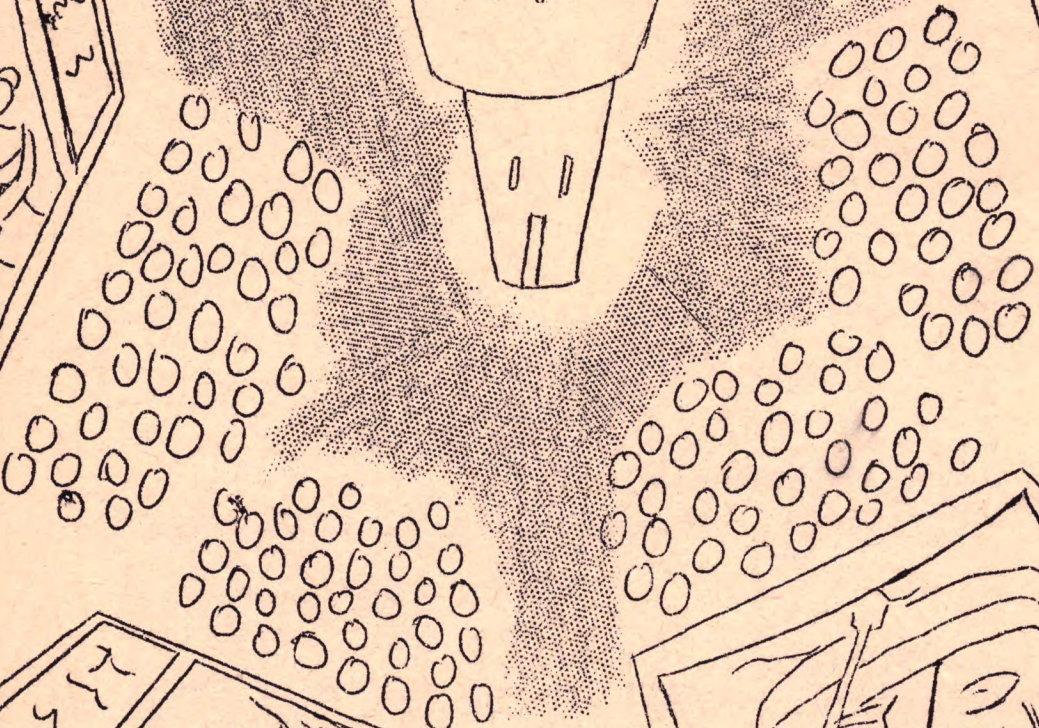
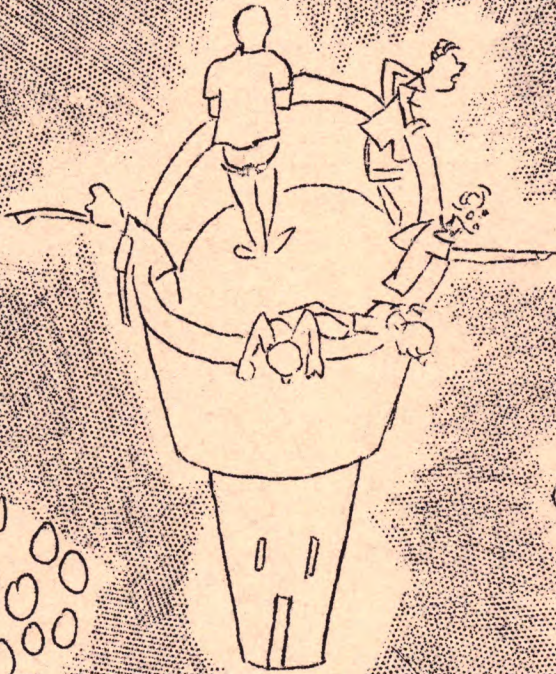
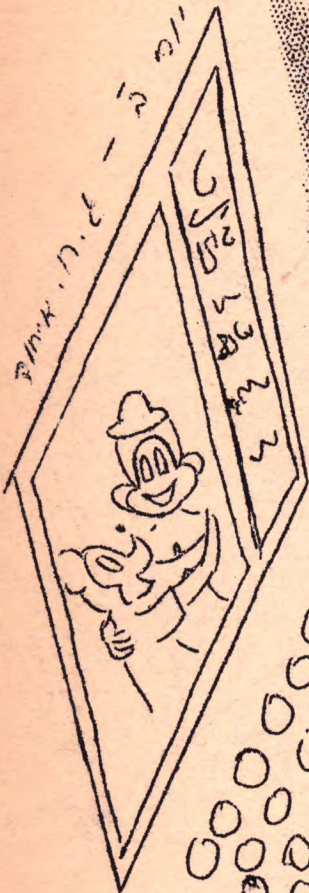
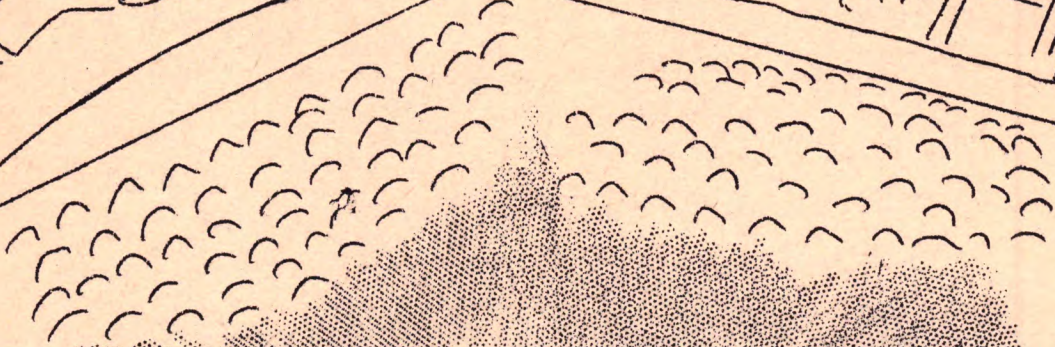
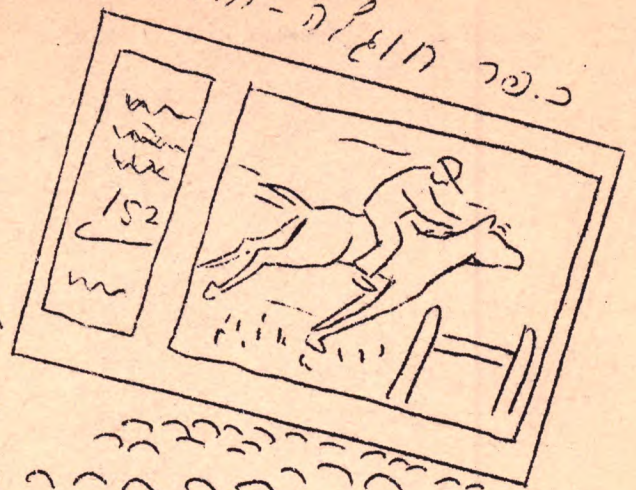
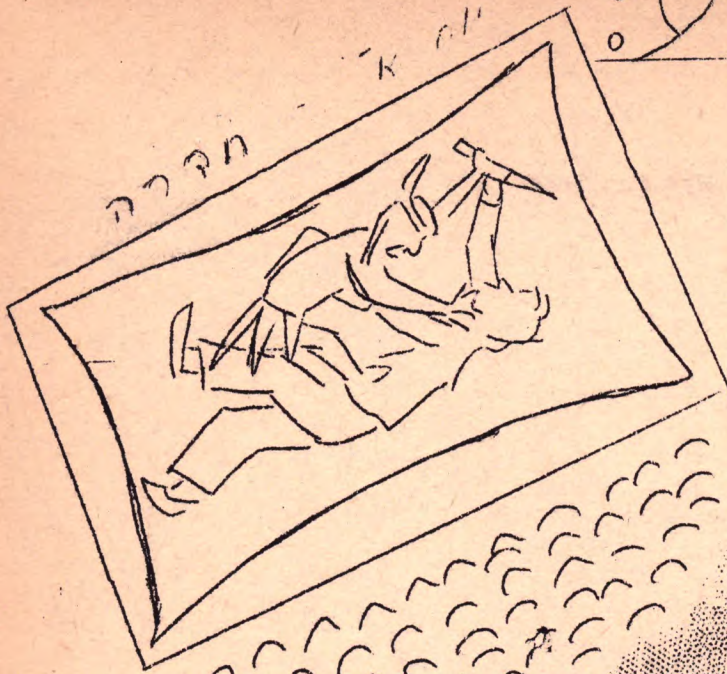
ומכאן קל להסיק מסקנות לדרכי ההתערוח במשק. מן הדברים שנאמרו ניבט אלינו החשש שהנה הגיע הדור הצעיר אל "הבשר"; אל המנוחה והסמלה; שהעם איננו קורא לו; ואין הוא נדרש יותר לצאת בראש המחנה כשם שעשו זאת קודמיו; שאין הרגשת שליחות מלווה את המעשה היום-יומי, פשוט חוסר מאכונת האמנם יש מן המציאות בהרגשה זו? ננסה לבחון לעצמנו מה גשחנה מאותם ימים לפני 18 שנה ונראה שהארץ זוקקה לחלוציות בונה ומיישבת כשם שנזקקה להם לבנים ואף יותר שבטחוננו והגנחנו ייבחנו - כאז כן עתה - באדם הלוחם, שתפקידי קליטת העליה גדלו ונתעצמו למעלה מכל המשוער; שהעוול והעושק שולמים עדיין בעולם הסובב אוחנו; שעוד לא הושלם נצחון הפועלים בעולם כולו, כשם שלא הושלם עדיין בארצנו; שיש שליחות וייעוד לאיש הקיבוץ ולפועל בעל הכרה וכי הנסיבות אך שינו את מלבושם, אך הן ניצבות כמלוא שיעור קומתם לפנינו ממש כלפניהם, ציוויי הדור רבים וקשים והדרך ארוכה ורבת תחתית.

נוכל רק לברככם, ללחוץ ידיכם ולאמור: הישירו בדרככם קדימה!

סדר ה שבוע:

משל ברחמי המשק

עלי להודות על האמת כי בפרד מה ניגשתי לעשות הפעם את מלאכתי, משום שלחיות עם סדרן עבודה פירוש הדבר להפגש עם רוב רובו של המשק, והפגישות כלל וכלל אינן נעימות. אולם "עלומים" מדרבן אותי ואומר: "חבוב, זוהי חובתך אפילו אם לא נעימה היא ביותר!" הסכמתי עמו.

בערב בלכתי לדרך האוכל הייתי מצוייד בכל מכשירי הרגישים, הוספתי עליהם קצת סבלנות והורדתי עד כמה שאפשר את הטמפרטורה היות ומנסיוני אני יודע כי ליד הסדרן האוירה מתחממת במהירות מסחרות, ולהיות נוכח בעת חילופי דברים במצב הנ"ל ולהשאיר אדיש הרי זה קשה מאד.

בהתקרבי אני רואה כי החברים עטים על סדרן העבודה מכל עבר - ממש כדבורים סביב הכורת - מסתירים אותו מעיני. היה לי בוור כי כעת לא יעלה בידי להחליף עמו דברים, לכן שלפתי את בלוק הכתיבה שלי מהחיק, פתחתי דף חדש ונתתי חופש לעפרוני להעלות בכתב את אשר קלטו אזני (כל דמיון לשם מציאותי הוא אך מקרי בלבד...)

... "הבט שמחה, זה לא יתכן, אינני מוכנה לעבוד עם משמרת כזאת, כל יום אדם אחר ואני מוכרחה להסביר הכל מחדש; אני לא אעשה זאת יותר, תסדר את אורי - הוא עבד כבר אתמול...". היא המשיכה בשטף דיבורה, אולם חברה פלונית עם קול ברור וחזק החלה מנהמת: "שיהיה בוור לך הילדים לא ישארו מאר בלי מטפלת, ועובדת אחת לא מתדרת אתם... מה?... אין אחרת?...". קול בס השתיק את קולה: "שמחה, מאר אני לוקח חופש. מגיע לי וזה שלשה ימים שאחה דוחה!" הסדרן העיף מבט בפתק שלפניו והסכים עמו. בינתיים בא הנוער והנימה השתנחה: "אני לא מוכן יותר להיות פקק, אני רוצה לעבוד בענף הקבוע שלי...". "ונמאס לי לעבוד בחדר האוכל" - שמעתי קולה של נערה, "מה אני בעלת מקצוע?... לא, לא רוצה". הפסקתי לכחוב והתרחקתי מעט, הסתכלתי מרחוק כיצד הסדרן מנסה לספק את רצון כולם: "טוב, מאר יעבוד יענקלה, אני אכדר את הדבר, הביני אין לי בחור אחר".

הבחנתי עוד כיצד חברים באים עם בח צחוק על שפתיהם והולכים עם פרוצוף חמוץ כלימון; אחרים ממורמרים ורוטנים בשקט ואחרים שבעי רצון כי הצליחו לגלגל את הענין כשורה. רחמתי על סדרן העבודה; לאחר שניגב את הזיעה שקלחה מפניו ולאחר ש"המבול" חלף ניגשתי אליו. הוא תלה בי זוג עינים שואלות. הרגעתיו, כי אין הדברים אמורים בחופש או בעניני עבודה, אלא פשוט ברצוני להלוות אליו ליום אחד למען אכיר את הבעיה מקרוב יותר. בתחילה חשב כי מהתל אני בו, אולם כשהצגתי את עצמי התיחס ברצינות לדברי ולמרות עייפותו העלה בת-צחוק על שפתי. נגמר בינינו כי מאר בבוקר נתחיל בעבודה.

למחרת בבוקר קמתי ויחד עם כל החברה הלכתי לחדר האוכל, שם פגשתי בסדרן. טרם הספקתי לברכו וכבר פנה לאחר מהחברה ואמר: "משה, הכנס למחסן המטבח, הבחור השני חלה". הלז קפא על מקומו אולם שמחה בהבעת השתחפות בצער הוסיף: "אין ברירה אחרת". לאחר שפנצ'ר זה חוקן והחברים יצאו לשדה, היה פנאי לשנינו להתחיל בדו-שיח. הסדרן התחיל לשפוך לפני את מר לבו, בנימה של תקוה לעתיד טוב יותר: "קשה מאד להסתדר; חוסר ידיים עובדות; עונה בוערת בכותנה ובבוטנים. כל אלה דורשים שעות עבודה רבות. בבתי השירותים, בחדר האוכל ובמטבח - גם כאן יש שעות עבודה לא מעטות ומיגע הדבר מאד - לספק את כל הצדדים שיהיו מרוצים". האם זה כך כל השנה? שאלתי. "לא, לא, המצב בתקופה זו בפרט חמור ביותר". "שמא תתן לי כמה מספרים ממקומות עבודה השונים".

הפנינו צעדינו לעבר המזכירות. ישבנו ושמחה פתח מחברת רשימות, העביר אצבעו על כמה מספרים, רשמם בפתקה ולאחר מכן פנה אלי: "במטבח, ימי העבודה של החברים מסתכמים ב-21½ יום ושל הילדים ב-5½; העבודה בבית-התינוקות מסתכמת ב-4 ימים, בפעוטים ב-7 י"ע, בגנים - 9 י"ע ובס"ה - 14 ימים. את העבודה בכותנה אנו פותרים ע"י גיוסים של הכיתות. בממוצע עובדים 32 אנשים ליום ומזה רק 6 חברים. לאחיי הבוטנים אנו מקבלים גם את פועלי הדחק של הלשכה.

"שמחה, בכמה מסתכמת ימי העבודה במשק ביום אחד?" "ימי העבודה ביום חול הם 296½ ובחגים ושבט - 13½. ביקשתיו כמו כן שיסביר לי את סדר יומי וכיצד מסדר הוא את העבודה. הוא ענה לי בלבביות רבה: "מיום אחד לשני אני מתכנן את הכל ואין לי 8 שעות עבודה קבועות; הסידור בקוים כלליים ידוע יום אחד קודם אבל... פנצ'רים לא חברים ולפעמים הכל משתנה. זהו זה".

קמנו והלכנו לחדר האוכל ולאחר הארוחה נפרדתי ממנו וראיתיו פונה לעבר מחסן המשק לעזור בפריקה. אכן, יום עבודה מפורך הוא סדר יומי של הסדרן - מתחילת היום ועד סופו.

היילים כותבים

ימים נקפו, שבועות חלפו והסיום כבר באופק. ימים מלאי זכרונות, חוויות ורשמי חיים, ימים טרוני שינה, ויכוחים אין-סופיים על מהות הצבא ודרכו, ימי החרוממוח הנפש ויאוש מחרטום מבפנים וכאילו שואל - עד מתי? רק עתה אפשר לחוש, להרגיש ולהשיב על השאלה, כי הסיום כאילו כבר נראה. במעורפל קצת לנגד עיני אותו פס לבן של זיעה, זה הפס, - עדות חיה לימי טירונות, ואותו סרחון של בגדים וגרבים אשר גם הוא מנת חלקו של טירון. ואכן, אין ההוי בצבא דומה לאותו סגנון חיים שלימדונו מורינו והורינו עד עתה. אין ספר חוקים אשר בו חקרא ולפיו חעשה. היות וכך, רבים המצבים אשר חובה על כל אחד ואחד כפרט לפתור אותן לבדו ומבלי לשאול לעצת מדריכו. כי ראשית חכמה לימדונו - נוסף לדברים הרבים האחרים - שבצבא אין שואלים. עשה, ואחר שאל.

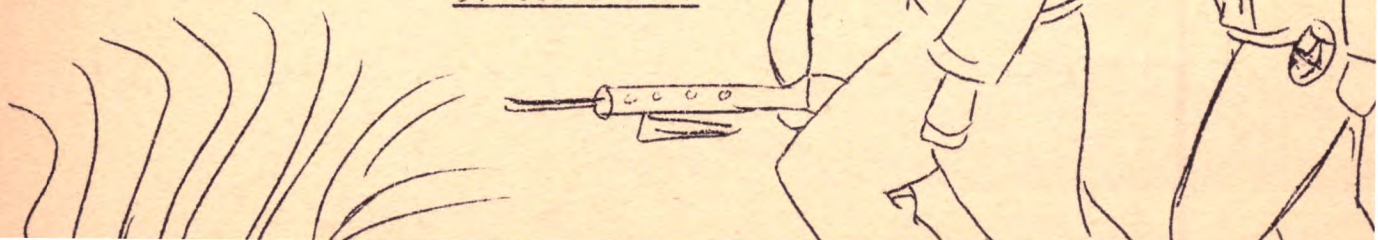
ושמא סבורים אתם שבבעיות העומדות לפני כל אחד קלות הן? טועים אתם ידידי, אשריכם שאין אתם מוצפים באותו מבול בעיות המעסיקות ואין פותר להן - באימונים, - ראשונים תמיד אנחנו, בני הקיבוץ! כי טבוע זה בדם: האימוץ, הריצה ונשיאת המש-קל ואם חרצה בעידי הדרכים אנשים רבוצים

בלי יכולת לקום - דע מיד, אין אלה מסוגך. בחורים מסוגך נושאים את המקלע קדימה ואחריהם מזנבת מחלקתם ובסופה המ"מ. בחורים מסוגך סוחבים את כד המים באפיסת כוחות כי אין בחוריה שיסחבו מלבדך. אל הצעה להטבת מצבך או לקבלת חופשה הודות למעשיך, כי רק את חובתך עשית ותו לא, ואין פרסיט על חובות. אך בסופו של דבר הרי זה נזקף על השבונך. וטוב שיודעים המפקדים שיש על מי לסמוך במחלקה בה משרתים בני קיבוץ. יודעים הם היטב שיש יד סומכת למפגור, יד דוחפת ומשדלת. קדימה, - יד עוזרת בנשיאת המשא, ואותו רובה זדוני אשר כה מציק על הכתף.

לפעמים יש רצון לזרוק את הרובה מאחורי הגב, - לעזאזאל העזרה ההדדית! קדימה האגואיזם! אך רגע לאחר מכן שוב דחיפת חבר ונשיאת תרמילו. אל חנסה לברוח מן הגורל, הוא ירדפך לכל מקום כי טבוע הוא בדמך, בהתנהגותך, והעיקר - בחינוכך. וטוב לדעת שאתה עליון על רבים מהם, שבכווך מסוגל אתה להפוך הרים, לחצות נהרות, להלך ולהלך עד בלי גבול כשעל גבך תרמיל ורובה והרצועה לוחצת, אך לא אתה הוא האיש שיצעק! אתה מושך הלאה, מושך בטתיקה, והלב גואה...

חייל

עלומים מס. 37

חילים כותבים

חלפו שתי שנים, 24 חודשים המקפלים בחוכם 104 שבועות. זוהי אינה אלגברה, אלא שחשבון הדרך שעברנו מתבקש מאליו ואומר: דושני. היום הזה אינו סיכום לדרך, זהו הסך הכל של הישגים וכשלונות שעל פניהם חלפנו.

זכורים הרבה ערבים בהם קוללה מכונת האדם הזאת - הצבא - בהרבה קללות. המריבות והצרות גברו. זכורים ימים רטובים ורטובים, כשהגוף רועד מקור והפקודה רועמת: עוד 5 קילומטר, ואיך ברירה, ממשיכים. זכורה הטייווה, - זאת חקופה של משברים, של השמלה, של קשיי הסתגלות... ולאחר מכן הקורטסים. הניך. הידעתם מהי משמעות המלה ~~הניך~~? זוהי הרגשה של קושי ללא תכלית, של אי השגת ממשיות כלשהי.

...ונדמה שלא נאמרה עדיין המלה האחרונה. ובמסיבת הסיום שוב לא נראה הדבר כסיום פרק, אלא כהחלה לתפקידים קשים מאלה שידענו, ומסוכנים הרבה יותר. ולאחר המבט לאחור עם הוצאה בחצי עין קדימה, דומה שנשתמע עוד רבות.

חייל

עלומים מס. 83

ארובה נגזרנו

אימרגליק בחום ויזע
שר את שיר המרסליזה.
וליובה את הרעש מגוון
וקורא בקול: לרוני יש בך!
למען יביך וידע הארובה
שלא רק הוא מחרבה.
המחסנאיות נופפו בסדינים
הטבחיות במכסים וסירים
ילדים דופקים בכוח רב
על בית שימוש שכמעט נחרב.
זאת התקפת הנגד של האנושות
על הארובה הקטן, הפשוט,
הנחילה לאויב מפלה
וגרשתהו לכפר חגלה.
שם מושבניק עם בנו החרוץ
צועקים לארובה: חזרה לקיבוץ!
אף הוא אינו מביך דיבורים
בקושי הביך את "נגוץ הכלים".
אך בכפר היחה רק מוסיקה קלה
שהנעימה לארובה את האכילה.
ובכך המסקנה הברורה כלפי חוץ
הארובה תמיד יגורש מן הקיבוץ.
ועתה במשקנו "מצב הכן"
להחקפה חדשה בחפץ לב נתכוונן.

ההתקפה החלה בערך כך:
(סלחו לי - התאריך נשכח)
בערך באחד צלצל הפעמון
ומחדר האוכל זנק ההמון
(הפילה נשאר להתקרר בצלחת)
רצו אפילו מן המקלחת
יצאו זקנות מן המוסך
הטבחיות אחרו קצת - כמובן
כי הרעש הפריען.
הנה, גם טניה עם הגן
אך עוד לא ברור מה פה קרה.
הביטו למעלה! איום ונורא!
צועק זכריה, רץ ומתרוצץ
ארובה הגיע וטס לפרדס.
יקח כל אחד מן הבא אל היד
דלי ומשפך, מכסה או פח
ובכל הכוח הך והך
עד שהארובה יברח.
הילדים הגדולים מאושרים
הפסיקו באמצע את הלימודים
ובאו לעזור, לצרוח ולתופף
להניס את זה - השרץ המעופף
ובדרכים חזיז ורעם
כולם דופקים בהולח פעם
ליזל עם שתי אבניה בידה
מכה בחוזקה על פח האשפה.

קטעים מיומן נסיעה

1/5/1954 - חמשת הימים האחרונים חלפו כבסערה: תחילה פרידה מבונינס-אירס, למחרת סיור במונטריאלי - בירת אורוגוואי, לאחר מכן סערה (ממש) בים ולבסוף טיול לסן-פאולו ולריאו דה ז'נירו. לעומת זאת נצטרך "לסבול" כעת 11 יום ללא הפסקה אחת.

היום 1 במאי ואנו בין שמים וים ללא דגל וללא מצעד. מעתה אנו מקדימים את השעון ב-24 דקות ליממה.

2/5 - הימים מתחממים יותר ויותר ככל שאנו מתקרבים לקו המשווה ובשעה שבארגנטינה קפאנו בקור החורף הרי כאן מתחילים להתרחץ בבריכה.

4/5 - הקור עברנו את קו המשווה. חציית קו המשווה מלווה מאורע גדול ומתיח-סים אליו בוצינות הכי גמורה, תעודה מיוחדת ניתנת לכל חוצה. בערב הפכה האניה לנשף מסכות נהדר מלווה בחלוקות טובלות בים של ניירות צבעוניים הנזרקים לכל עבר ובחירות חוצרות שחולקו (עם הניירות) בו ביום לכל נוסעי האניה. בחצות נבחרה מלכת המסכות וסגנותיה ולאחר מכן פצחה התזמורת במוסיקה לריקודים שנמשכו עד לבוקר...

6/5 - ...לפי השבועי אספיק במשך 17 ימי הנסיעה עד איטליה לראות 13 סרטים שזה ממוצע לא גרוע במיוחד...

15/5 - בראלונה, קאן, גינרטה, פיזה, רומא, הוף - איזה סחרחורת... השעה 14 בבוקר ואנו בנאפולי! אותי העמידו לשמור על המזודות ואבא הלך להשיג מונית וחזר... כשהוא מוביל מאחוריו מרובה! כשהרנו ברחובות נאפולי באותו בוקר צונן נזכרתי בשיר:

עגלה עם טוסה
ברחובות תרוץ,
על גדותיה עמוסה
בחברי קיבוץ...

העיר עצמה - לאחר כל מה שזכר עליה - הכזיבה אותי לחלוטין. ידועה המימרה האומרת: "לראות את נאפולי ולמות" - אני בכל אופן חסתי על חיי... להלן חתך ממאורעות הימים הבאים.

16/5 - מחזה טרגי נגלה לנו בעיר פומפיי (ז"ל) בפניהם של גופות אנשים שנש-תמרו 1875 שנה ניכרים עדיין זוועות האסון.

18/5 - רומא: עיר הוטיקן, הקוליסאום, פסל משה וכל הדברים הידועים.

21/5 - פלורנץ. בין היחר אכלנו "ספגטי" המאכל הלאומי של איטליה: אטריות באורך הצי מטר מחוללות במיץ עגבניות.

23/5 - במסע התפתקאות עברנו את שוייצריה לרוחבה, איזה כפרים נחמדים, איזה אגמים ואיזה הרים...

24/5 - פריס. חיפה לא ביקרנו, ומה לא ראינו: טור איפל, הקונקורד, האופרה, הופעת בלט, נוטרדם, הלובר, מוזיאון לורן על הסיין, שתי הצגות, שער הנצחון, פוליס ברג'ר, מוליין רוד', תהלוכת פרחים, שאנס אליזי, האינצלידס, מוזיאום השעווה, מונטמרטר, פיגאל, הבסטיליה, ארמון ורסיי. ועוד ועוד, פריס ביום ופריס בלילה, שום דבר לא נסתר מעמנו.

7/6 - חזרה לאיטליה ועתה בעיר המודרנית שלה, מילנו. לאחר זאת - כמה סלטון-לים בגונדולה ונתינת, הפלגה באניה ובדרך קפיצה קטנה לאתונה ולקפריסין ו...

15/6 - מקץ נדודים על פני 15 מארצות חבל במשך שלש שנים הטלנו עצמנו חסרי אונים על חופה של חיפה. נסגר פנקס הדרכים. נדב (כחה ו')

מגילת חובות

ביום זה מלאו לי עשר שנים. הרבה עמל ויגע הושקע בי. למן אותו כותב היושב בחדרו ומנסה להעלות בעטו את חויותיו, רשמיו, בקורתו. ועד לחדר המערכת ומשם למכונת ההכפלה עד שמגיע אני לאותו קורא ששש לקראתי ומעלעל בדפיו. עד כה כרו-כיים בי 100 חוברות שמקפלים בתוכן מאורעות חשובים בחיי החברה, הקיבוץ והמדינה. מהקמת חברת הילדים: "הדבר היה לפני שנתיים כאשר אנו הילדים יחד עם המורים החלטנו להקים חברת ילדים". (ראה חוברת מס. 3 1949) כלולים בי שנות הפילוג: "ההפרדה בבית ספרנו עברה ולאט לאט נכנסות הכיתות לסדר הלימודים החדש. כיתות מספר הושלמו ע"י ילדים מקב. "נעורים" ובית ספרנו הולך ומתאושש מאסון הפילוג". (ראה חוברת מס. 27 1952). ולאחריו הקמת החטיבה ומפעליה: קורסים, עצרות, כיו-נוסים, מועצות ועוד...: 1952 - מעין חרוד. דבר מחנה בני הקבוץ המאוחד. "על שפת המעין הזה, בימים ח' - י'ג תשרי - תשי"ב - נאספנו למחנה, 400 בנים ובנות, שכבת הנעורים של הקבוץ המאוחד. חברי הנוער העובד, ולאחר פגישות וכינוסים קודמית, לאחר עצרת חשי"א בגבעת-ברנר, לאחר בירורים ושיחות בישובים ובמחנה הזה, גמלו רצוננו והכרתנו להתארגן יחד - ויעשו כל בני הקב"מ, חברי הנוער העו-בד לחטיבה אחת, היא - חטיבת בני הקבוץ המאוחד. יפעמו בה חזון התקומה היהודית וחזון האדם. תהיה החטיבה מקור עוז ותעצומות לכל חברה, להגשים את דרך הקבוץ במלואה. תפתח החטיבה את לבב חברה להיות אח לכל נער בתוכנו הרוצה לחיות את חיינו, ואח הקורא אל ביתו כל נער יהודי עובד ולומד, לבנות יחד אתנו עתיד לעם ולארץ. תשמח החטיבה את כוחנו ונדע לעמוד במערכת הקבוץ מול מתנכרים מבחוץ ומפלגים מבפנים". (ראה חוברת מס. 24 1952).

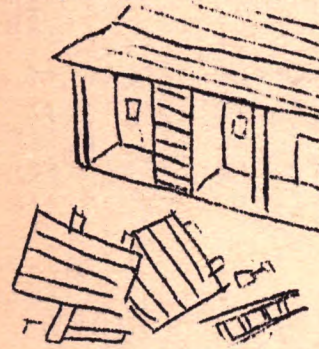
אם תעיינו בדפי תראו תקופות גאות בהן עלתה והתפתחה חברה, בפעולות רבות, מקהלה, בספורט, במפעלים חברתיים ופעילות רבה בהדרכה. "בזמן האחרון עמדנו לנוכח התקדמות גדולה בחברת הילדים: קמו ועדות אשר אירגנו ומארגנות פעולות מתמידות, ורבות משתתפים. כיום אין ערב (מחוץ למוצאי שבת) אחד פנוי מפעולות ועדת החברות והספורט. יוצא עלון חברת הילדים - עם חומר רב ומעניין. בשיחות החברה ישנם נושאים רציניים לדיון וכעת הננו יכולים להגיד בפה מלא שהחברה קמה". (ראה חוברת מס. 7 1950).

יודע אני שהיו גם תקופות שפל בחברתכם ובעיקר לאחר הפילוג. הנה מה שכתב זד מכס בחוברת מס. 27: "כיום אנו עדים לאור עובדה שהחברה נמצאת בשפל. הסי-ות לכך הן רבות ושונות. העיקרית שביניהן היא חוסר מתח של חיי חברה אחרי הפרדה. התופעה הזו אינה מקרית ואינה רק אצלנו. בכל מקום שם יש פילוג נוצר זל. לחברה שלנו נחוצה כיום התארגנות מחודשת לקראת פעולה סדירה של חיי החברה". זן, כבור דרך עשייתם. גליונות שמזדקרים מתוכם כל מה שגעש והתרחש בקיבוץ באותו זמן ודפי נושאים בהם את העבר, מחיי הקיבוץ, ימי המצור שהשחירו את גליונותי ייין זכורים היטב במוחי ולדוגמה זכורות כמה רשימות: "...השלטון בארץ העמיד נמו לצד של מפירי חוק, מפירי עבודה, מפירי שלום. ההרוגים, עשרות פצועים והרס אינם מעידים על כניעה; ...רוח כזו של אנשי הגנה, של מעפילים יהודים, ל שרידי שואה ופוטיוזנים אין שוברים בטנקים!!!" (מדברי י. בן-אהרן באסיפה זרים 1952 חוברת מס. 26).

מקרוב ומרחוק נהררו למשקנו לעזור לנו במאבקנו הקשה. בזה הראה הישוב את האחדות שבו. 1500 בריטים מזויינים וחמושים בנשק חם, הקיפו ישוב חקלאי פשוט ושלוו". (ראה חוברת "ניצנים" מס. 2 1949). מול גליונות המצור מזדקרים גליונות הפילוג שזיעזעו את הקבוץ. הנה כך כתבתם לאחר הפילוג בחוברת מס. 27: "צריך למתוח קו עבה ושחור על המלה - משבר - על שיחות חברה צעקניות ועקריות, ולפתוח דף חדש, חלק ונקי, ולהתחיל לרשום בו מחדש, לחשוב ולשקול כל צעד ולהמשיך בבטחון - לרשום מחדש באותיות של מעשים, באותיות של פעולה, באותיות של חברות את שם הקיבוץ. יש צורך לתת תשובה לחברים שעזבו אותנו; אך היד מסרבת לכתוב, המוח דוחה את המחשבה על כך, כולך אומר די. די לו לויכוח עם חבריך לשעבר שלא רצו לחיות במחיצתך. די לו לויכוח סרק עם מפלגי חברתנו. הגיעה השעה לעצור בויכוח - ולעשות". מי מכס לא זוכר את מפעל הטומבלה - כיצד כתבתם בי את בקורת-כס החריפה נגד מפעל זה שהיה בו משהו לא קיבוצי.

אכן כל אותה תקופה סוערת ששאירה את חותמה בי. אך לא עצב בלבד ראיתי בגליונותי. נשמעו גם הדים מימי מבחן וחילושי דרך כמו הועידה הי"ז של הקיבוץ. "הועידה י"ז הצטיינה בערנות דינאית. החברים חשפו לאור את מחשבי לבו של הקיבוץ המאוחד. חברים מההר, מהנגב והים, מישובים צעירים וותיקים העלו את בעיותיהם הדבות בוועידה זו!"

(ראה חוברת מס. 41 1954). זוכר אני עוד גם את העלייה הליד-חנה. את שמחת הקיבוץ בהתנדבותכם לעזרה ביום העלייה על הקרקע: "כבר בשעה מוקדמת יצאו חברי הגרעין להקים את משקם החדש. לעזרתם יצאו חברי משק אחדים, ובשעה 9 באו גם כיתות ח ו-י. חיכך לבואנו החילונו בעבודות הביצורים והגידורים. במחנה צץ פה צריף, אחריו עוד צריף, והנקודה הולכת ומקבלת צורה של ישוב". אזכור עוד מאורע חשוב מחיי הקיבוץ - קבלת המחזור הראשון לחברות: "מי מכס לא יזכור את השמחה שהציפה את הישוב. ואת דמעות השמחה שפרצו מעיני החברים. אזכור כיצד שולבו הידים למעגל ההורה ואת אותה להיטות ודביקות שבקעה מעיני כל אחד... אכן היו ימים!"

אם תחשבו שהרשימות בתוכי נושאות רק נושאים פנימיים, הרי שאתם טועים. יש בי משהו גם מן המתרחש במדינה במשך עשר שנותי. מהכרזת המדינה: "עם הכרזת המדינה בלייק-סאקס, היה לכאורה יום עבודה רגיל. כי לא על ידי חופשה יקבע ערך היום. לכן בחקוה ובגיל יצאו החברים לעמל יומם, ואנחנו לשדה יצאנו, למעזות חופשה לנפשותינו ביום גדול זה. היום היה בהיר וחם, ושמש מזהיבה ומחממת נישאה ממזרח ועלתה על פני הרקיע הכחול והזך. בלב כולנו פיעמה רינה. והלב צר מהכיל את כל ההרגשות המתעוררות". (ראה "ניבים" מס. 2 1949). מלחמת השיחרור - ימי המבחן לישוב זכורני בי: "...עליכם לדעת כי שעה זו היא גורלית. הימים הם ימי מלחמה ותהפוכות". (ראה חוברת "ניבים" מס. 2 1949) ואתם מאורעות ימים, ימים של סכנת מסתננים ופדאיונים שאיימו על הישוב היהודי והטרידו את ישובי

הספר. והנה הד ממותה תקופה: "רבים נוהגים כיום להזהיר ולהתריע על סכנת המלחמה האורבת למדינת ישראל ואמנם קיימת סכנה כזאת. ידיעות רבות מגיעות על הצטיידות מדינות ערב בנשק כבד וחדש, על הגברת הגיוס והכוננות המלחמתית. ולכן חייבים אנו לשאול את עצמנו: מה יהא עלינו ומה יהא חלקנו במלחמה העתידה? וכדי שנראה את הדבר בבירור ולא ננסה לברוח מן המציאות". (רעה חוב. 27 1952). וכשהגיע מבצע "קדש" וכל הארץ סערה, שוב שותפתי בחזיותיכם: "מן המפה יוסר עוד קו אדום (קו הגבול) והים ברצועה, יהיה את גבולנו. אילת חהיהפך לנמל הנגב וחסייע בהתפתחותו. חברי המשקים שהיו עד כה על הספר ייהפכו לדייגים עבריים תחת דייגי ערב...". (ראה חוב. מס. 78 1957). ולאחרונה זוכר אני את החוברת שהוצאה לרגל העשור למדינה, אותה חוברת שמנה ועבת כרס שהיתה למשולש לבכם ומקור גאותי. חוברת שגזלה מכם שעות עבודה מרובות ובה אני שוב נושא מאורעות חשובים בחיי המדינה כמו שנת העשור: "על מדינת ישראל כעובדה קיימת, ניצבת ההוכחה חיה כל אחת מעשר השנים האחרונות". (ראה חוברת מס. 78 1958). ראיתם, איפוא, שמלוח נאמן אני לכם, שמשתתף אתכם בשעות שמחה ועצב, בשעות מבחן וחילושי דרך. הנה צורכה הדבר שד הלוח, ולרצא אמנה שאורל להמשיר ללוחמה

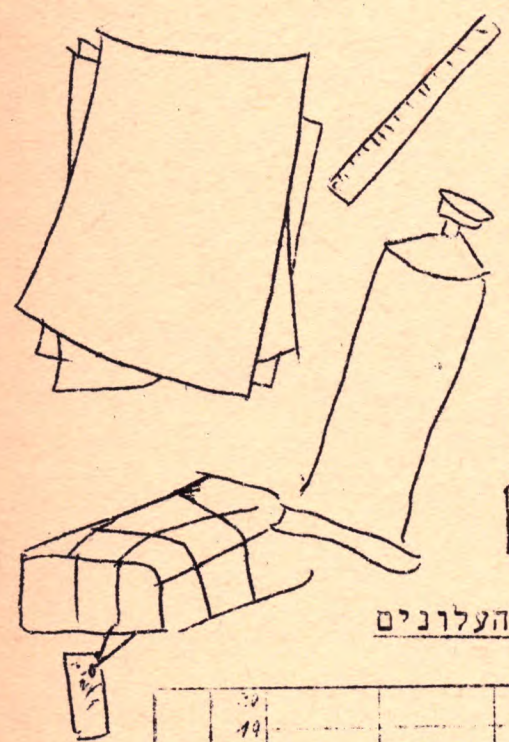

ני ע ט

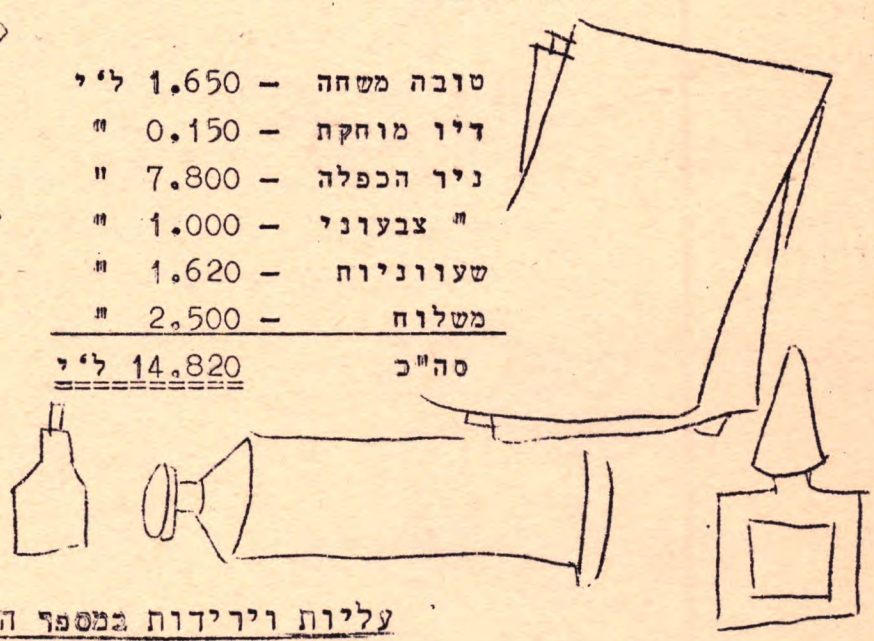
סעט אטעי סעי קהה

תקציב "עלומים"

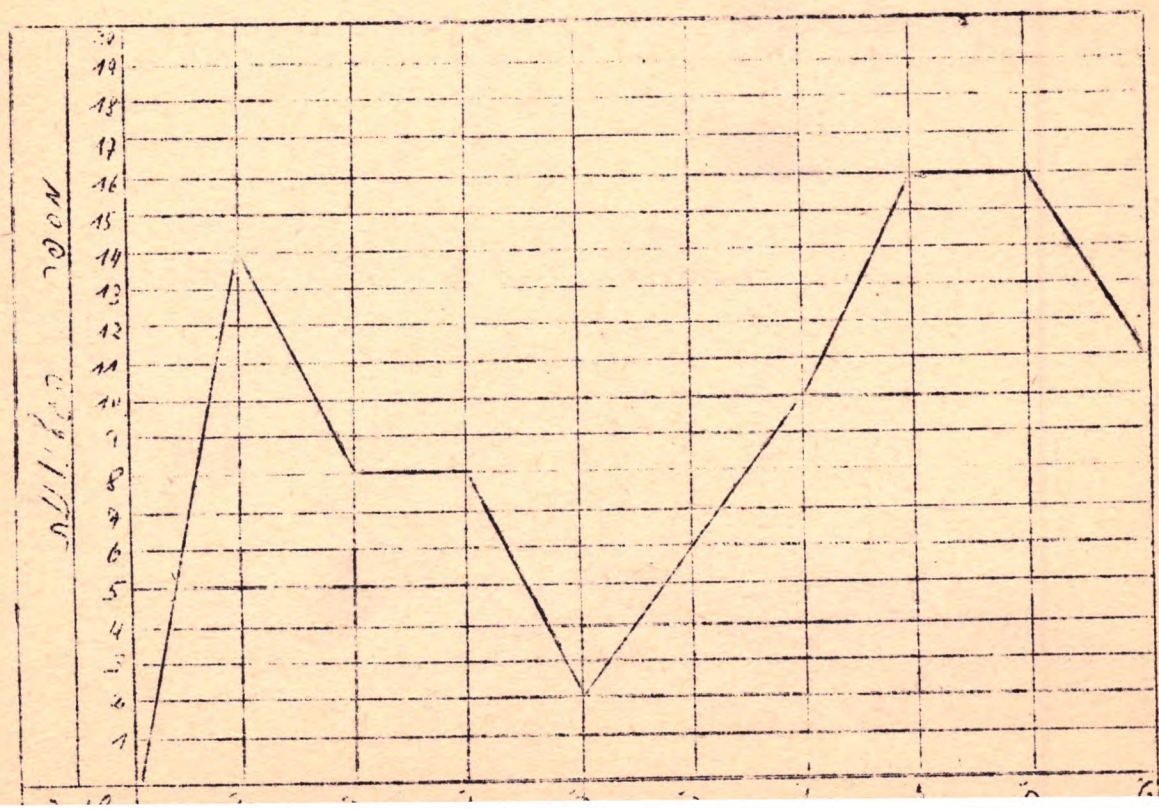
תקציב זה מחושב לפי עלון ממוצע (בשנה זו) בן 15 עמודים.
 הוא גינר כולל י"ע והוצאות קטנות כמו סיכות, דבק ועוד.
 ערכם של המשחה, דיו מוחקת ושעווניות (סטנסילים) לפי
 חישוב ממוצע.

טובה משחה	-	1.650	ל"י
דיו מוחקת	-	0.150	"
ניר הכפלה	-	7.800	"
צבעוני	-	1.000	"
שעווניות	-	1.620	"
משלוח	-	2.500	"
		<u>14.820</u>	סה"כ

עליות וירידות במספר העלונים

גוגלים נעסד ער עצמו

לזכור אני מתחיל בגיל שנתיים
ואז עוד שמו בי עינים.
מונה הייתי בארון,
דפי לקו בחורון,
ואפילו בחלוס לא קויתי שאהיה עלון.

ערב אחד טובבה הדלת על צירה
ולמגדל פלשה החבורה;
שמה הוא: ועדת עלון.
מיד ניגשה אל הצרון
חיטטה בין הנירות ואותי בחרה להיות:
נשאימלים ואותיות!

שמחתי וחשבתי
שנגאלתי.
אך רק על השלחן
הונחתי.

כך שכבתי לי זמן - מה
עמוק עמוק בערימה
עד שחזרה הועדה
ועמה כבודה רבה!
מדבריה - כך הבנתי -
טרה רבה להם גרמתי:
אצו רצו התרוצצו,
פה תקנו, שם קיצצו,
כאן הוסיפו שם גרעו,
גם תשבץ יפה מצאו.
והנה הגיע הרגע המאושר

שמו לב גם לי, לניר.
הביאוני, הכניסוני בשכיבה
ישר למכונת כתיבה,
שם הרגשתי רע ומר
מי יושיעני! הוי זה חר...
ניקבוני.
הכאיבוני
וקרעוני,
ובשגלאות רבות תקתקוני.
סוף סוף נפטרתי מזו הספחת
אך הוי נפלתי מן הפח - אל הפחת
הדביקו אותי למכונת הכפלה,
ובה ברגים, קפיצים, ומעגלה
שחורה, גדולה ומבהילה.
סובבוני, גלגלוני, הצילוני!
הלו! פנצ'ר! ראה מה עשו לי,
כאן הקפיץ ניתק, שם ניר נדחק
ואני ממש נחנק.
אך גם לצרה זו בא הסוף
כשהעורך בא את גליונותי לאסוף
והעורכת הי! כואב!
מכניסה לי סיכות בלב!
ועתה אני עליז ושמח
כבר חדלתי להתייפח נעלמו גם הדמעות.
חלפו עברו כל הצרות.
הוי זהב בשבילי הגיע
ועתה אני מציע את נושאי
לכל וואי.
קראו בי המון (הלואי) בחיאובון!!!

עלונים באתרי

הנה זוכה עלון ה-100 לצאת לאור. לא כולם מעלים את חשיבות עלון זה,
כנקודת ציון חשובה בתולדות "עלומים". והחברה וביחוד של ועדת העלון השנה
שהרבה עמל השקיעה בו, כדי שיהלום את המאורע. ואחרי סיכום העבר פותח עלון
זה גם תקופה חדשה, ועל רבות התכניות לעתיד. ראשית שאיפוזנו היא ש"עלומים"
יהיה כלי ביטוי נאמן של הלכי רוח בחברה ושל המרט בתוכה. ושיענין את הקורא
ויעמידו על הנעשה בחברה. יודעים אנו שישנה כיום בקורת על צורתו ותוכנו של
העלון, ובמכוון לזה ברצוננו להעלות כמה הצעות שהן הכרחיות, לדעתנו, להמשך
סדיר ויעיל של ועדת העלון.

כידוע, אין למערכת תנאי עבודה נוחים וזאת מכמה סיבות: א. חוסר מדפיס,
וזה כבר מראה את כל המשתמע מכך. ב. אין חדר עבודה למערכת וכל הפעולות נעשות
בחדרי השינה. ג. יחסים גלתי תקינים בין חברי המערכת.

לאור נקודות אלה שאיפתנו לעתיד היא:
קדם. כל לשלוח חבר מן החברה לקורס
תחקוק שילמד לכתוב על מכונת כתיבה.
(רצוי שיהיה במערכת). שנית ברצוננו
לקבל חדר עבודה שבז נוכל להתכנס לו -
שיבות ולעבוד בנוחיות. ושלשית -
(זה לא תלוי בנו) הרכב יוור מוצלח של
חברי המערכת. ואם כל התכניות הנ"ל

תתגשמה יהיה לנו מרחב פעולה.
ולסיכום: נקוה שעלון ה-100 יהיה מפנה בפעולות המערכת. ופנינו קדימה לקראת

למען כבוד

דף

הרפתקאותיו של "עלומים" ומילדיו

... למען האמת החל הדבר עוד הרבה לפני כן. בראש השנה האזרחי של 1944 - בשעה שמטות הברית חכננו את פלישתם לצרפת - יצא בגבעת-חיים העלון הראשון של החברה תחת השם "שהר" ובו רשימות מרתקות על "ביקור אצל החיות", "שיחת חזירי הים" "יום עבודה ביוניס" ו"העבודה בחדר" (אכן העבודה היא חיינו...). אין צורך לציין שהוא יצא בכתב-יד... דרך אגב, בעמוד הראשון של עלון "הסטורי" זה נרשמה הידיעה הבאה: "בשעה טובה! סוף סוף יצא העתון הודות לאחדים שהתגברו על האדישות". מסתבר שבכל זאת העולם לא זז הרבה ב-15 השנים האחרונות... עקבותיו של הנסיון הנ"ל לא נודעו ולא מכבר סגרנו את התיק שלו בציון המקובל "נסע לחו"ל". העלונים שבאו לאחריהם ("עחוננו" "ניצנים" - 1947, "ניבים" - 1949) לא הרחיקו לכת בהרבה, ונאלצו להפסיק את הקריירה שלהם לאחר 3 הופעות (מכסימוט). אולם הפקרות זו לא נמשכה זמן רב: ביום בהיר אחד (שלפי השערות היה ראש השנה שחל בספטמבר 1949) "הוֹנָח במסירות הנפש הגדולה היסוד לבשאלנינו" ויצא עלון שלם בדפוס-סטנסיל, והוא נחעלם מהעימוד הזועתי שהיה לו ומהציורים שהופיעו בו (בקשר למעיף האחרון עד היום איננו יודעים אם ציורים אלה נבעו מאמנוח מודרנית, שנחגלתה בחברה דאז, או שילדי הגנון הוסיפו חלק זה מפרי עטם), הרי אפשר לציין זאת כהישג גדול.

כך נולד "עלומים".

ימיו הראשונים של הרך הנולד עברו בגיל ובשמחה; תחילה זכה שיחללו אותו מחדש כל חודש ימים, לאחר מכן החלו לצמוח יותר שינים (דפים) והחל מהחודש הרביעי שלו ניכרו בו חוי פנים של בן-אדם שעד כה נראה כקוף. והוא לא שם לבו על כך שמטחו התקצרה כדי שלשת נבעי מהמידה הקודמת. ולבסוף - מעלון מס. 9 הוא קיבל צבע בפנים בגוון תכלת.

כך נהפך העלון לחלק בלתי נפרד מחיי החברה; ויכוחים גדולים נערכו עליו, מאורעות המדינה והקיבוץ נשתקפו בו וחלק לא מבוטל ממנו כלל אף דברי פוליטיקה עולמית. תקופת הצנע נחנה אותה גם בעלון כפי שנסתבר: "למשך שנת הלימודים תשי"א הקציבו לחברה רק 48 סטנסילים, צנע חל עתה גם על טיב הניר ועל כמותו בכלל". ואכן, מספר עלונים צומצמו עד ל-4 עמודים, כתובים ביד! בשנת תשי"ג חלה הפסקה גדולה בהוצאת העלון ומצב זה נמשך בחלקו גם בתשי"ד. בשתי שנים אלו יצאו בסה"כ 8 חוברות.

ב-1955 נשברה סכ"ס בגלופה הישנה של "עלומים" שדמתה מאד לציור באגדה - והוחלפה בחדשה ויחד עו זאת שונה תארו של עלומים ל"עלון" במקום "עחון" כפי שהיה עד כה. בעלון 36 הוארכו הדפים שוב, כפי שהיו בהתחלה וכפי שהנם כעת. מאז החל העלון לצאת בקביעות של שלשה עד ארבעה שבועות, נפחו גדל וממדיו גוונו. החידוש האחרון חל לפני שנתיים כשעמוד הער נעשה צבעוני. עלון השיא עד כה הינו "עלומים" של יום העצמאות העשירי שהתפשט על פני 24 עמודים בשלשה צבעים.

זוהי בקיצור ההסטוריה של עלומים בצורה יבשה ומסכמת. אולם מאחורי כל זאת מסתתרים ונשמעים צ'יזבטים וסיפורים מסמרי שיער מפי עורכי העלון השונים על דרך הוצאתו של עלון. דרך המכשולים והיסורים וחטלחו לנו אם לפעמים נראות שיפוח זיעתנו על

עבודתם מתקיימת...

בקופסה גדולה בכיתה ד', בין רבים אחרים, היה מונח גם הוא: צנוע ושקט.

יעל הקטנה עלולה בין העתונים כמעטנה עוברת במהירות על העלונים הרגילים, הידועים (משמר לילדים, דבר לילדים ועוד) מצא אותו מיוחד ומעניין בשל צורתו המיוחדת, הפשוטה, ושלפת-הו מהקופסה. דפדפה מעט, שהתה פה ושם בראותה ציור שמצא חן. חיפשה שיר משל "הצעירים" שבינינו, קיוותה למצוא סיפור מעניין או בדיחה. אך משלא מצאה עניין בכל אלה כבר היתה קרובה ליאוש. עוד דף אחד, דף אחרון ועינה נתקלה בתשבץ. רצה להביא עפרון, אך משחזרה כבר לא נמצאה החוברת על השל-חן. "מה איכפת לי - הפליטה - העתון של הגדולים כל כך משמאם" ורצה לשחק בחוץ.

על אחד השולחנות בכיתה ו', נח לו עלומים בודד, מבוויש. זה כחצי שעה שהוא מונח כאן ועדיין איש לא הרגיש בו ולא התעניין בו. עוד לא פסק מהרהוריו שעינו הבוחנת של יוסי כבר הרגישה בו. הוא רץ לעבר השולחן וחסף את העתון. דפדף במהירות והגיע למדור "ללא כותרת". כאן התעכב, קרא ונהנה. המשיך הלאה, אך עינו נתקלה בשורות צדדיות, קצרות - "דגש קל" "זה נחמד" ציין לאחר קריאה. "דף למחנך", כאן התעכב וקרא בעיון ורצינות את דבריו של סגל, אחר הניד ואשו בשתיקת הבנה והזדהות. המשיך והגיע למדור "מפי הצעיר-ים שבינינו". עם גמר קריאתו נשפך חיוך על פניו. כשהגיע סוף סוף למדור החידות, עיין בהן ואמר לעצמו: "את החידות אפתור בצהרים". אותו רגע פרץ לחדר אשו. "אשו, הגיע 'עלו-מיס', הוא דוקא מעניין הפעם - צעק - כדאי לקראו". הוא מסר את העתון לאשר ורץ לשחק כדורגל.

עמי ישב על מטתו בצריף כשהוא מגלגל שיחה עם חברו. כרגע חזרו מאימון מעייף ובפניהם ניכרו עדיין סימני המאמץ. מדי ההקי דהו במקצת מחמת האבק והנעליים הכבידו שבעתיים מכרגיל. "עמי! יש לך דואר!" נשמעה קריאה מבחוץ. עמי זקף ראשו ויצא במהירות את הצריף. חום של אושר פשט באבריו וכל כולו נמלא צפיה לדעת ממי המכתב ומה תכנו. הוא שמח להרגשה שכעת תהיה לו שהות קצרה להתיחד עם עצמו ולשכוח רגע את העולם הצבאי הקר, השגורתי, והמשעמם. הוגש לו עלון מקופל וחתום "עלומים" - נזכר - כל שלשה שבועות הוא יוצא לאור". במעט אכזבה לקח את העתון ושב לחדרו.

"עתון יפה יש לנו, מה?" התפאר בפני חברו. אחר דפדף בו מעט והחליט לקראו לאחר האימונים. במשך האימון ליווהו כל הזמן הרהורים משמחים על הבית, נזכר בחברתו לשעבר ובחיייה, וישא לשחק עיניו בה (הצעירים)...

דליה נכנסה לחדר בשעת ערב מאוחרת והדליקה את האור. על מסתה ראתה לפתע ומיהרה אליו. לקחה אותו והפכה בין דפיו. עלעלה באטיות, הסתכלה בסתמיות על שמות הכותבים את הרשימות. עינה פגשה בשם שלו, של זה אשר כל מחשבות-יה נתונות בו. קראה את רשימתו בענין רב והתגאתה בו. חרש חרש (כדי לא להעיר את חברותיה הישנות) ניגשה לא-רוך, הנציאה זוג מספרים וגזרה את הדף בו מודפסת היתה רשימתו. אחר כך קראה את העתון בענין וברצינות, לא פס-חה על אף רשימה. לפני שכיבתה את האור הציצה שוב בחיבו-רו שלו...

למחרת, במנוחת הצהריים, מצאה חנה את העתון. הציצה פה ושם אך התעכבה במדור "ללא כותרת". "אין את ככל האחרות" היה שם השיר ומלים אלה הזכירו לה דבר מה וגרמו לסומק קל שעלה בלחיתה. היא תלשה את הדף והצפינה אותו תחת הכר,

נורית ומרים ישובות היו בצריף ושיחתן קלחה שטפה על דא ועל הא. עורך "עלומים" נכנס לחדר, הניח עלון אחד מחבילת העתונים שהיתה בידיו, ומיהר לצאת. שיחתן הופס-קה והן הושיטו ידיהן לעלון בסקרנות פושרת. נורית דפ-דפה במהירות, הסתכלה על הנושאים בהם מדובר ועל שמות הכותבים בעלון: מ. מ. ע. וכו'.

"שוב פעם נכתבן חצי ממספר הרשימות ע"י חברי המערכת" העירה נורית בלעג. "את היית בין אלה הרבים, שחברי המע-רכת היו צריכים להתחנן לפניהם שיעשו טובה ויכתבו, ועכ-שיו מעיזה את לבוא בבקורת!?" ענתה מרים בתוכחה. "עלו-מיס" הזה מתחיל כבר להמאס, כל פעם אותו "דבר המערכת" על השמים האפורים נהרות הקרירה. הציורים נחמדים והחידוח מענינות לפעמים. לעתים רחוקות מוצאים חיבור טוב ותו לא אמרה נורית בטון יבש שעוקץ בו. "מה את באה בטענות?" יצאה נגדה מרים ברצתה להגן על כבוד העתון שהוא גם עתו-נה - "עלומים" הוא עתוננו, הוא מסקף את רמת כתיבתנו וב-מידה מסויימת גם את תוכן חיינו. בבואנו בטענות לעתון זה וברצוננו לספר את דמחו הספרותית, מוטלת עלינו חובת היענות לכתיבה והרצון להשקיע משהו בחיבור ולא לכתבו (במידה שמסכימים כבר לכתוב) רק כדי לעשות טובה לעורך "הנורניק". עלינו להתיחס בכבוד למאמצי העורכים ולא ללעוג להם... " כאן נשתתקה ושקעה במחשבות על האפשרויות לשיפור מצבו של העתון.

בין ניירות רבים בארון שבמחסן רוח, היה מונח גם הוא שקט ודומם, כשאינו שם לבו אליו. לפתע חש ביד חזקה ובוטחת הלקחה. וקורעת אותו לחלקים שדים, בינוניים

השעה 7:45 בערב של יום שני. בריות מנומנות מופיעות מבעד לאור הקלוש שבצריפים, משאירות את הדלת פתוחה אחריהן, ומפנות את פעמיהם לעבר בית היול-דוח' של "עלומים". כן, הגיעה העת ועלון חדש נושם לרווחה את אוירו של העולם. אך לן רץ "עלומים" עם מרץ נעורים מחדש, מניה עצמו בצריף מוזנח וממשיך דרכו הלאה. סוף סוף הגיע "עלומים"! שאגות אלה נשמעות מאחד הצריפים. יושביו של צריף זה עטים על יצור העלומים, קורעים אותו מיסודותיו וחוטפים ממנו את דפיו. כך נועד העלון לכליה ששוב על הקרקע, משוסע וקרוע - כזהו הגורל.

ל- אך אין להשוות את מותו המהיר עם לידתו, שהיא קשה וארוכה. תחילתה של לידה חדשה נעשית כבר יום לאחר סיומה של קודמתה. עורך הניחוח ומבצעין מתוים את הדרך,

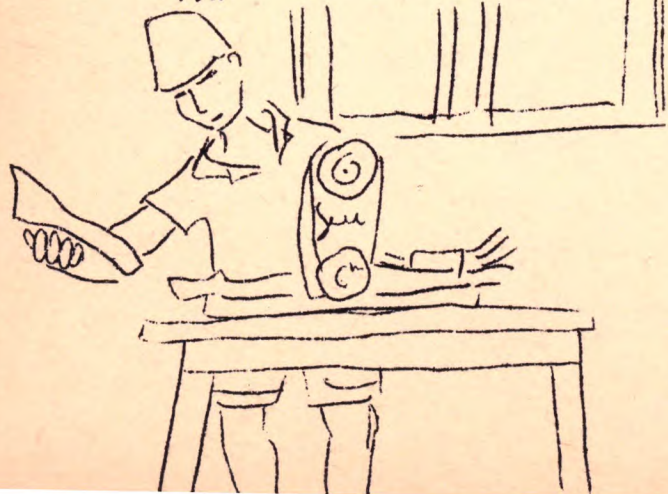

ל"עלומים" צורה אסתטית והוא העימוד. עד כאן נעשית פעולה המבלבלת והמט-ידיה אף את מוחם של יוצרי "עלומים" אפשר לומר שעיקר העבודה המאמצת נדחסת לזמן קצר יותר וגורמת עם זאת ללחץ סטטי חזק על נפש עורכי "עלומים" אך בזאת נעשית המשימה ברובה, ומסת-

יימת בעיטור המוצר.

ובזה נסתם הגולל ו"עלומים" נוסף מקוה לצאת (ומתחרט לאחר מכן). המנתח ועוזריו מאמצים את אישוניהם למאמץ אחרון כדי להגיע לחדרם, וכאן הם מניחים עצמם על המיטות, וחרדמה עזה נופלת עליהם.

אורי

מתכננים את חלוקת התפקידים ונפוצים לכל עבר למילוי משימתם. אך כדי לבצע תפקיד זה יש לעבור קורס לתחנונים ולבקשות, אשר לאחריו^{לתי} גומר קורס זה איתן ויציב ותחנוניו אל קשי עורף, בעלי כשרון כחיבה ממוצע. כן, צריך להיות ממלא תפקיד זה מבין בבעיות הנפש. לשמוע את חירוציהם של לקוחותיו, לא לשים להם לב, ולהשפיע עליהם ברוב ערמה והבנה. מקבלי הבקשות משתייכים לסוגים שונים. רובם נענים בשלילה, ואלה לרוב בעלי רצון כחיבה דל, ועל כן לא נותר למוציאים לאור אלא להגיע לסוף הסולם ולפנות לבעלי זכות קדימה, לתת להם אפשרות לכתוב ראשונה ולנוסט את שמם מעל דפי "עלומים".

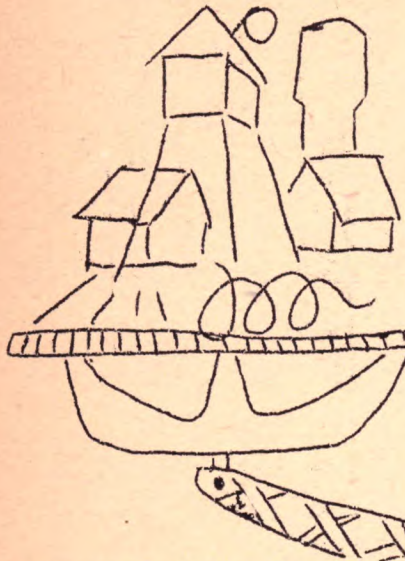
וכאן נחקל "עלומים" בבעיה קשה, הוא כמשקף את הנעשה בחברה גורר עם בזאו לסכסוכים בין החברה לבין קומץ זעום של חברי מערכת טרודים. וזה בטענה שהוא משמש בטאונס של בעלי העט ובעלי הנפשות הפיוטיות. סיכומו של דבר - אין בו מיצירותיהם של^{לעמך} יוצריו של יצור "עלומים" משמשים כפקקי סתימה לחורים שניבעו בו, וזה לאחר נסיונות ממושכים לשבור את הקרח מעל צפור נפשו של הלקוח. על כן אין הפלא בחופעה שכיחה זו שסתימות חברי המערכת מגיעות לאחוזים גבוהים.

לאחר גמר אסיפת החומר הטורדנית, ש צורך לתרגם אותו ללשון מובנת יותר. משימה עבודת התרגום חל על המנציאים אור תפקיד מיוחד אשר מחובתו להקנות

בטביבות פורים שלפני 5 שנים, ניסש בחברה
 ויכוח טוער סביב קבוצת מחנות העולים. חלק
 טען שצודקים הם ברצונם להצטרף לגרעין ההולך
 למשק צעיר, וחלק אמר שתפקידם הוא במשק. והרי
 קטעים מזיכוח זה.
 (מס. 32) כי אכן "פניכם להגשמה" (מוקדש לק-
 בוצת "המחנות העולים").

...היכן נאמר שההגשמה שפניכם מועדות אל-
 יה היא רק עליית משקים צעירים על הקרקע?
 האם חטבו פעם חברי ה"מחנות העולים" על כך
 שאין הם היחידים הרוצים להגיע לשיא ההגשמה

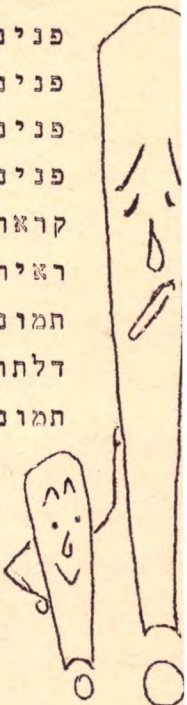
בכנותם משק חדש וצעיר? זוהי שאיפתו של כל צעיר במשקים כיום, אך ההוה הנו חשוב
 יותר. לא לחינה גנו למעננו את המשקים הקיימים, לא לחינם רואים בוני המשק את
 עתידם בנו. טעות היא לחשוב שמשקים אלה נבנו רק ל"בני משק", הם נבנו ונבנים
 בשביל כל המצטרפים אליהם והנקלטים אליהם, המתחנכים והגדלים בהם. האם נזרוק
 את כל אותם המשקים מאחרי גבנו רק בגלל קסם המשק הצעיר או החדש? האם כל אחד
 מחברי ה"מחנות העולים" שואף להגיע להגשמה במשק צעיר מתוך כל אותם המניעים
 שהוזכרו כבר או רק בגלל כוח המשיכה של המשק הצעיר??
הדרך הנכונה היא!!! מס. 33.

אחר קוראי את המאמר שנכתב ב"עלומים" האחרון נדהמתי, האם כך ידבר בן או בת
 משק קיבוצי בתקופה קשה זו לקיבוץ בכלל ולקבוץ המאוחד בפרט? האם זהו כיום החי-
 נוך בקיבוץ, האם מכוון הוא לאגואיזם? לטובה אישית או משקית - פרטית? האם לא
 לדרך הקיבוץ בכללו שואף החינוך הקיבוצי במשקי הקבוץ המאוחד? ושימה זו פראתה
 לי מה רואה החברה בהשארותנו כאן. רצונה הוא אך ורק בגיבוש חברה חזקה במשק
 גבעת-חיים, כדי להחקבל לחברות במשק, ככוח שיוכל לשנות (נקוה שיוכל) את פני
 המשק כיום, לצורה אידיאלית של חיי קיבוץ. אולם, אחרת היא דרך חינוך תנועה
 ה"מחנות העולים". תנועה זו מחייבת את ההגשמה האישית וחינוכה הוא - הישול האדם
 לתנאי חיים קשים. קל לי להתפאר בחינוך זה, - מי הם משלימי מנרה, משגב-עם,
 רביבים, הגוברין, משקי ספר המגינים כיום על בטחון הארץ? האם קלים שם החיים?
 (מה קל יותר, להיות חבר קיבוץ פה או שם?).

אגע בעוד נקודה: מה הם כיום צרכי המדינה והקיבוץ? - חיזוק גבולותיה והתיש-
 בות חדשה בנגב הרחוק. לזאת שואפים חברי ה"מחנות העולים" היוצאים לגרעין בסוף
 שנה זו. את גבעת-חיים יחזקו במשך השנים עשרות בני המשק שמספרם גדל משנה לשנה.
 לגרעין היוצא לחייה חדשים - מתנאי עיר קלים - כל אדם נוסף הוא כוח נוסף.
 ועוד, על ידי כך יתוספו לו אנשים שחיו שנתיים במשק ומבינים קצת (בלי התפארות)
 בצורת חיים קיבוצית ובהתפתחות משקית. בחינוך נכון ומכוון אפשר יהיה להשאיר
 במשק חברים מועמדים ועולים רבים הנמצאים כאן כיום, וזאת במקום לדרוש מכ-10
 נערים ונערות הדרושים יותר לעזרת הקבוצת היוצאת עתה מהעיר לחיים חדשים.
 את הרשימה הזאת כתבתי על מנת להסביר לחברים החוטלים כי הליכה למשק חדש היא
 ענין של "קסם", אולם לא כך אני רואה את הדברים. דרך זו שנוקטים בה חברי
 ה"מחנות העולים" שנמצאים כאן, היא הדרך הדרושה והרצויה כעת למדינה ולקיבוץ כולו.

כשהתבררה נזק המצבים

פנינים מן היה הגדול (עלומים מס. 1):

פנינה מס. 1. "אולם מנגנון החברה בטוחני שלא יפעל..."

פנינה מס. 2. "חושבני שהחברה צועדת לפני תהום..."

פנינה מס. 3. "דעה זו השמעתי לא פעם מעל במת שיחת החברה..."

פנינה מס. 4. "ואין בחפצם לכהן בשני מוסדות..."

קראתי, נהניתי (ברצינות אין מה להתביש), הלכתי לישון וחלמתי, ובחלומי ראיתי (בלי גוזמה):

תמונה מס. 1. מנגנון עצום של פקידים... חברת הילדים. טלפונים מצלצלים, דלתות נפתחות ונסגרות. סוף.

תמונה מס. 2. חושך, אפלה, חברת הילדים מסודרת לשלשות, צועדים קדימה, צועדים ופתאום... לפנינו תהום (אוי אמלא), תהום שחורה ועמוקה (אבל אנחנו לא מפקחים). סוף.

עוד לא ידוע אם נפלנו.

תמונה מס. 3. חדר-האוכל של בית הספר מלא מפה

לפה, ובמאץ מחנוססת במה (איזה יופי), על

הבמה יושבת המזכירות, שקט! היו"ר דופק בפטיש ומשמיע

את דברו מעל במת חברת הילדים (יחי! יש לנו במה).

תמונה מס. 4. (טעות, לא - באמת) עתון הערב... הנפוץ במדינה בכמות 00000...

טפסים (כותרת זעקנית): (במדור מי ומי) מר שניידר קוגל (עכשיו שניר שכיח

בכהונת מנהל אגף... במשרד... מונה גם כנספח לעניני... מעתה יכהן בשתי

המשרות. הערה: כתבנו לעניני ציבור מוסיף כי הדבר מחקבל בהבנה בחוגים רחבים

של הציבור הרחב והמתרחב. סוף החלום (חבל נורא). ולסיום בקשה פרטית: אני

כמעט לא ישן בזמן האחרון, - בלילה מתעופפות מליים משונות שהן מתחברות (הוי

אמא) נדמה לי שבזכרתי אותי "לכהן" "במנגנון" החברה ויהא עלי "לשאת את דברי

לא פעם מעל במת החברה", ואולי גם "לקפוץ

לפי תהום". חברה זה כבר יותר מדי: גם לכהן

במנגנון, אחר כך לטפס על במה גבוהה ובסוף

כשאני נושם ונושף מרוב מאמצים לקפוץ לתוך

תהום... זה באמת יותר מדי. אין לי, לא היו

לי, לא יהיו לי כוחות פיזיים, פסיכיים,

פיזו-פסיכיים ופסיכולוגיים לכך (כבר השבוע

לא ישנתי, מה אתם צוחקים? ניסיתם?).

בינתיים מצאו חרופה נגד נדודי שינה, שמה

בלועזית: היפו-טטרוקסולפיד - פרגמנט

(למדנו זאת בכימיה) ז.א. בעברית: יותר פשוט, יותר בהיר, יותר לענין, -

פחות פלפול, פחות היקוי, פחות ויקנות.

מאז אני ישן נהדר (גם עליתי במשקל).

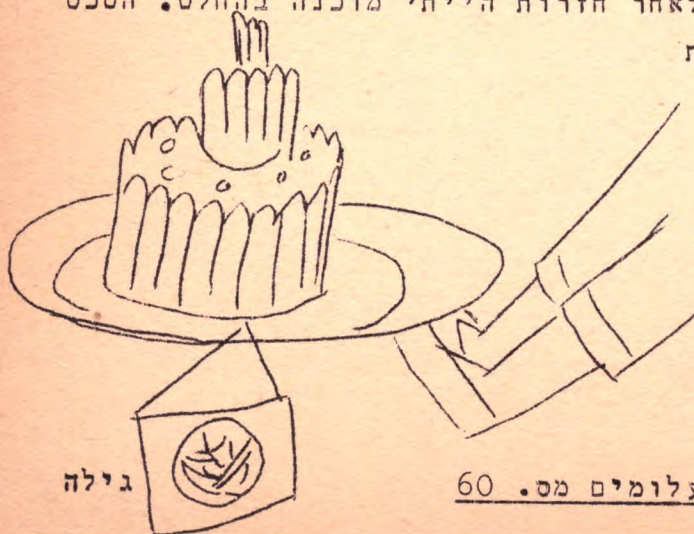
לפני זמן קצר נחברכה תנועת הנוער העובד בחוספת של קבוצת בניס בוגרים של משק נאות-מרדכי. בודאי חשאלו מה לנו ולנאות-מרדכי, אך באם תקראו הלאה חבינו מיד הכל.

ובכן, כאשר נכנסת קבוצה כגון זו, דרוש משהו כגון דוד הכהן עם איזו אגדה על ילד עני שעיניו הבריקו כאשר פגש לראשונה את חברי הנוער העובד והלך עמם לצריף וכו' וכו'. אבל מה עושים כשאין להשיג את האבא של הנוער העובד? הולכים לבקש את האמא, וזו נמצאה בדמות בת כיתה י"ב מגבעת-חיים, שהיא חברה כבר ותיקה בתנועה זו שהספיקה אפילו לשכוח את יום הכניסה אליה (וכיתה י"ב היושבת כאן בודאי מוכנה להעיד כי אין חברה יותר פעילה ומסורה לתנועה - אני לא רוצה להשוץ אבל זה יוצא לי).

נו, ושם במשק התכונה רבה, צריך להכין מקום ל"אישיות מבחוץ", היות ובת - דודתי בין המצטרפים לתנועה הבעיה לא היתה רצינית. אולם כל מה שבנו על כשרונותי התנועתיים היה כהפתעה בשבילי, לא ידעתי מאום ונסעתי כך לתומי ללא מטרה, או לכל היותר - להשמין קצת וכפי שתוכחו בהמשך התאור תראו שזה היה כדאי. אתם בטח הושבים שכאן בליל הסדר היתה ארוחה טובה, אם כן, לא הייתם בנאות-מרדכי שעה שבניה הבכורים נכנסו לנוער העובד.

בכמה טרמפים הגעתי לשם והתקבלתי בעוגות ובשמחה ע"י דודתי ושאר בני המשפחה. בתחילה התבייטתי (קצת) לאכול אולם במהרה גברה בי ההכרה הקיבוצית: שלי, שלך, ובעיקר - שלך - שלי, והכל בא על מקומו בקיבה עד שניחק כפתור עליון במכנסיים ואז הפסקתי מתוך צניעות וכך נהניתי מן החיים עד אשר בערב הוזמנתי ע"י המורה של בת-דודתי לשיחה קצרה. בקושי גמתי לאכול; לבי דפק בכל כוחו, כנראה שרצה לברוח; אני בהחלט מבינה אותו (על כל פנים ברור לי שלא נשאר במקומו). הגעתי למורה ועשיתי עצמי מוכנה לכל, ובלית ברירה קבלתי על עצמי את המשימה. עלי לציין שזהו לי המבצע הראשון הגדול ביותר שעשיתי למען התנועה ועתה, עה גילוי כשרונותי, ודאי יזדמנו לידי עוד מבצעים כגון אלה (שם על כל פנים הלך לי בקלות רבה). תחילה חיפשו בשבילי חולצה כחולה כי אני ברוב פזיזותי (כך בכל אופן בילפתי אותם) שכחתי להביאה. נתנו לי סמלים בשבילם

גילה

וקטע מסכנע להקדמה על יד המיקרופון, ולאחר חזרות הייתי מוכנה בהחלט. הטכס החל והנה הגיע תורי, ובלי כל פחד כיאות לחברת הנוער העובד, ביצעתי את תפקידי. וכעת הגיע תורם של הילדים להבטיח לי אמונים ולהמשיך כמוני (אני מקוה שהרבה יותר) את דרכם התנועה. חילקתי לכולם סמלים, לחצתי ידיהם הרועדות ולבסוף בצעקה אדירה (בעזרת לידי המיקרופון): לעבודה, להגנה ולשלום נסתיים הטכס; עתה פנו כולם לחדר-האוכל לשחף אף את הקיבה בשמחה, אולם כאן נגמר הדף ולא אוכל להמשיך בחפור (חבל).

יום הספורט הראשון בגבעת-חיים
שאורגן על-ידי זממתם של הילדים עבר בהצלחה
ובערנות. --- והרי תוצאות ההישגים
הטובים: קצתו שהושגו בתחרויות השחיה
שבאותו יום:

- בנות** 50 חזה נעמי כהן - 45,1 ש"
- " " חתירה איה - 43,2 ש"
- " " גב רחל - 46,4 ש"
- " " משחה שליחים 33x4: י"א - 09,2: א: ד

בנים

- 50 מ. חזה: ראובן (ז) - 40,4 ש"
- " חתירה: עודד (ה) - 32,3 ש"
- " " : יורם (ה) - 33,5 ש"
- משחה שליחים 33x6: (ח) - 2:39,0: ד
- (עלומים מס. 14).

המשחקים על התואר אלוף גבעת-חיים
- בין גני הזקונים והמזדקנים-נסתיימו
לטובת הרגזונים. בעוד שהבוגרים הצלחו
ולסיים את המפגש בתוצאה 1:2 לזכותם,
הרי הנערים גמלו להם מנה אחת אפים
כשניצחו בכדורסל 27:35, ובכדורגל
2:5. במשחק האחרון יש לציין את הבלם
ח"כ בן-אקרון ועוד מספר שחקנים כמוהו
שזכו לראות את האדמה מקרוב לעתים
תכופות מאד.
(עלומים מס. 63).

ברכת החכמה שלוחה ליג בהגיעו
למקום הראשון בתחרות ארצית על מכשירים
דרגה ב'
(עלומים מס. 50)

* עמוד מי שם?-רריאה זו נשמעת מדי
התקרובך לשטח מתנה הנח"ל. מסתבר שכחות
ט-י"ב עוברות עתה אמונים סדירים עקב
המצב הבטחוני בארץ? כחה י' סיימה את
אמוניה ועתה חולשים על השטח יתרו הכחות
פרט לכחה י"ב שתצא לשבוע אימונים מטעם
הצבא. (עלומים מס. 56)

* חבריא מה דעתכם-שעל "עלומים"
האחרון שלנו בנוי כל "יחדיו"?
התחרויות על אליפות הענפים בכדורסל
מסתכמות כך: ביום ה' מספוא ניצחו את
המכונאים, ועובדי הפלחה גברו על הפקקים
וכך גם מספוא. קולומן יצא מכליו, אבל
זה לא עזר. בקרב האחרון הגורלי ניצחה
הפלחה את המספוא במשחק פרוע.
(עלומים מס. 37)

* ביום שישי נאספו על ידי החברה 1,8
זונות חפוזים ובעד זה קבלנו 12 ל"י.
לפני זמן קצר נטענו 181 עצים ליער
הדצל ו-60 עצים ליער נוד הכהן, - תמורת
זאת קבלנו שתי תעודות. בקרוב אנו חוש-
בים להגיע לסכום של 150 ל"י ולתתו לקק"ל.
(עלומים מס. 7)

* נכנסו שלש קבוצות לנוער העובד ונער-
ה מסיבה לקבלתן. נערכה גם מסיבה לנו-
ער החדש שנכנס להכשרה.
* החילוני לאכול בחדר האוכל החדש.
* לא מזמן נגמרו הנסיעות לחערוכת
בהתנדב עם". כמו כן נסעו הכחות ה'-י' א'
הצגת "גונבי האופנים" (יש תוצאות).
(עלומים מס. 17)

* חופש חנוכה נשא הפעם אופי מיוחד:
החברה הקיפו את סיני ואת הרצועה, ויש
הספיקו לעלות ולכבוש את "איבוהים
ל-אוואל".
* ערב נעים סאפקו חיללים ובוגרי
חטיבה בספרם את עלילותיהם במבצע "קדש".
(עלומים מס. 70)

יום הספורט הראשון בגבעת-חלים
שאורגן בלחזמתם של הילדים עבר בהצלחה
ובערנות. --- והרי תוצאות ההישגים
הטובים: יזאר שהושגו בתחרויות השחיה
שבאותו יום:

- בנות** 50 חזה נעמי כהן - 45,1 ש"
- " " חתירה איה - 43,2 ש"
- " " גב רחל - 46,4 ש"
- " משחה שליחים 33x4: 33x4: 09,2-א: 2: 8 ד"

בנים

- 50 מ. חזה: ראובן (ז) - 40,4 ש"
- " חתירה: עודד (ה) - 32,3 ש"
- " " : יורם (ה) - 33,5 ש"
- משחה שליחים 33x6: (ח) - 39,0: 2: 2 ד?
- (עלומים מס. 14).

המשחקים על החואר אלוף גבעת-חלים
-בין בני הזקונים והמודקנים-נסתיימו
לטובת הרגסונים. בעוד שהבוגרים הצלילו
לשמור של מסורת הנצחונות בכדורעף
ולסיים את המפגש בתוצאה 1:2 לזכותם,
הרי הנעוים גמלו להם מנה אחת אפים
כשנימחו בכדורסל 27:35, ובכדוררגל
2:5. במשחק האחרון יש לציין את הבלם
ח"כ בן-אקרון ועוד מספר שחקנים כמוהו
שזכו לראות את האדמה מקרוב לעתים
חכופות מאד.
(עלומים מס. 63).

ברכת הסכרה שלוחה ליע בהגיעו
למקום הראשון בתחרות ארצית על מכשירים
דרגה ב"
(עלומים מס. 50)

* עמוד מי שם?-רריאה זו נשמעת מדי
התקרובך לשטח מחנה הנח"ל. מסתבר שכתות
ט-י"ב עוברות עתה אמונים סדירים עקב
המצב הבטחוני בארץ? כתה י' סילמה את
אמוניה ועתה חולשים על השטח יתר הכתות
פרט לכתה י"ב שתצא לשבוע אימונים מטעם
הצבא. (עלומים מס. 56)

* חבריא מה דעתכם-שעל "עלומים"
האחרון שלנו בנוי כל "יחדיו"?
התחרויות על אליפות הענפים בכדורסל
מסתכמות כך: ביום ה' מספוא ניצחו את
המכונאים, וענבדי הפלחה גברו על הפקקים
וכך גם מספוא. קולומן יצא מכליו, אבל
זה לא עזר. בקרב האחרון הגורלי ניצחה
הפלחה את המספוא במשחק פרוץ.

(עלומים מס. 37)
* ביום שישי נאספו על ידי החברה 1,8
טונות תפוזים ובעד זה קבלנו 12 ל"י.
לפני זמן קצר נטענו 181 עצים ליער
הרצל ו-60 עצים ליער דוד הכהן, - חמורת
זאת קבלנו שחי תעודות. בקרוב אנו חוש-
בים להגיע לסכום של 150 ל"י ולתת לקק"ל.
(עלומים מס. 7)

* נכנסו שלש קבוצות לנוער העובד ונער-
כה מסיבה לקבלתן. נערכה גם מסיבה לנו-
ער החדש שנכנס להכשרה.
* החילוננו לאכול בחדר האוכל החדש.
* לא מזמן נגמדו הנטיעות לחערוכת
"בהתנדב עם". כמו כן נסעו הכחות ה'-ל א'
להצגת "גונבי האופנים" (יש תוצאות).
(עלומים מס. 17)

* חופש חנוכה נשא הפעם אופי מיוחד:
החברה הקיפו את סיני ואת הרצועה, ויש
שהספיקו לעלות ולכבוש את "איבריהם
אל-אזואל".

* ערב נעים סאפקו חילילים ובוגרי
החטיבה בספרם את עלילותיהם במבצע "קדש".
(עלומים מס. 70)